

MoCA – pildīšanas un vērtēšanas instrukcija

1. VADĪBAS FUNKCIJA

Veikšana: lūdz savienot apļus pēc parādītā principa, sākot ar (1), kur ir „sākums”, uzzīmējot līniju no 1 uz A, tad uz 2 un tā tālāk augošā secībā, nobeidzot pie (E), kur ir „beigas”.

Vērtēšana: **1 p.**, ja uzzīmēta secība: 1-A-2-B-3-C-4-D-5-E, un līnijas nekrustojas. Jebkura kļūda, kuru respondents tūlīt nekoriģē – **0 p.**

2. VIZUĀLI-TELPIKĀS SPĒJAS (KUBS)

Veikšana: lūdz pārzīmēt kubu cik precīzi iespējams.

Vērtēšana: pareizi izpildīts zīmējums – **1 p.:** • zīmējums trīs dimensijās; • visas līnijas ir uzzīmētas; • nav papildus līniju; • līnijas ir relatīvi paralēlas, to garums ir līdzīgs (taisnstūra prizmas pieņemamas).

Ja kāds no iepriekšējiem kritērijiem nav izpildīts – **0 p.**

3. VIZUĀLI-TELPIKĀS SPĒJAS (PULKSTENIS)

Veikšana: lūdz uzzīmēt pulksteni, norādot visus ciparus un atzīmējot laiku 10 minūtes pāri vienpadsmitiem.

Vērtēšana: **1 p.** par katru no šādiem trim kritērijiem (max – 3 p.):

- kontūra (**1 p.**) – aplis, pieņemamas tikai nelielas nepilnības apļa savienošanā;
- cipari (**1 p.**) – visiem pulksteņa cipariem jābūt uzrakstītiem, pareizā secībā un ievietotiem aptuvenos kvadrantos ciparnīcā; romiešu cipari ir pieņemami; cipari var būt novietoti ārpus apļa;
- rādītāji (**1 p.**) – divi pulksteņa rādītāji, kas kopā norāda uz pareizo laiku; stundu rādītājam skaidri jābūt īsākam par minūšu rādītāju; rādītājiem jābūt novietotiem pulksteņa ciparnīcā ar krustojumu tuvu pie pulksteņa centra.

Ja kāds no iepriekšējiem kritērijiem nav izpildīts – **0 p.**

4. NOSAUKŠANA

Veikšana: norādot uz katru figūru, jautāt kā sauc dzīvnieku?

Vērtēšana: par katru pareizu atbildi **1 p.** (max – 3 p.): lauva; degunradzis; kamielis.

5. ATMIŅA

Veikšana: lūdz iegaumēt 5 nosauktos vārdus, atkārtojot tos uzreiz pēc nolasīšanas un atceroties vēlāk. Secība kādā respondents atkārtos vārdus nav svarīga. Nolasa tos ar ātrumu viens vārds sekundē. Atzīmē (\surd) par katru vārdu, ko respondents nosauc pirmajā mēģinājumā. Kad

respondents norāda, ka ir nosaucis visus vārdus, vai vairs nevar atcerēties nevienu vārdu – nolasa priekšā vārdu sarakstu otro reizi. Atzīmē (✓) par katru vārdu, ko respondents nosauc otrajā mēģinājumā. Otrā mēģinājuma beigās jāinformē respondentu, ka tiks lūgts atcerēties šos vārdus atkal.

Vērtēšana: punkti netiek piešķirti.

6. UZMANĪBA

• TIEŠĀ SECĪBA

Veikšana: lūdz atkārtot ciparus tādā pašā secībā. Nolasa piecu ciparu secību ar ātrumu viens cipars sekundē.

• PRETĒJĀ SECĪBA

Veikšana: lūdz atkārtot ciparus pretējā secībā. Nolasa trīs ciparu secību ar ātrumu viens cipars sekundē.

Vērtēšana: par katru pareizu atkārtotu secību – **1 p.** (max – 2 p.).

• MODRĪBA

Veikšana: informē, ka tiks saukta burtu virkne un katru reizi, kad tiks nosaukts burts „A”, respondentam ir jāpieklauvē pie galda virsmas. Sauc burtus ar ātrumu viens burts sekundē.

Vērtēšana: ≤ 1 kļūda – **1 p.** (kļūda – pieklauvē pie nepareiza burta vai nepieklauvē, kad ir nosaukts burts „A”).

• SEPTĪTNIEKU SĒRIJA

Veikšana: lūdz no 100 atņemt 7 un no iegūtā rezultāta turpināt atņemt septiņi, līdz tiks pateikts, ka pietiek.

Vērtēšana: nav pareizu atbilžu – **0 p.**; viena pareiza atņemšana – **1 p.**; 2 līdz 3 pareizi rezultāti – **2 p.**; 4 vai 5 pareizi rezultāti – **3 p.** (max – 3 p.). Ja tiek sniegta nepareiza atbilde, bet tālāk no tās pareizi atņemt 7 – piešķir **1 p.** par katru pareizo atbildi.

7. VALODA

• TEIKUMA ATKĀRTOŠANA

Veikšana: informē, ka tiks nolasīts teikums un tas jāatkārto precīzi kā nolasīts. Nolasa vienu teikumu – lūdz atkārtot. Nolasa otru teikumu – lūdz atkārtot.

Vērtēšana: piešķir **1 p.** par katru precīzi atkārtotu teikumu (max – 2 p.).

• VALODAS RAITUMS

Veikšana: lūdz 1 min. laikā nosaukt tik daudz vārdu, cik iespējams, kas sākas ar noteiktu burtu, kuru tūlīt pateiks. Var saukt jebkādus vārdus, izņemot cilvēku vārdus, pilsētu un valstu nosaukumus, ciparus, vai vārdus ar līdzīgu sakni (piem., mīlestība, mīļš). Tad lūdz nosaukt vārdus, kas sākas ar burtu „L”. Uzņem laiku 60 sek. Pieraksta atbildes uz lapas malas.

Vērtēšana: ≥ 11 vārdi – **1 p.**, < 11 vārdiem – **0 p.**

8. VISPĀRINĀŠANA

Veikšana: lūdz paskaidrot, kas ir kopīgs katrā vārdu pāri. Sāk ar piemēru – „Kas kopīgs apelsīnam un banānam?” [Atb.- augļi]. Ja respondents atbild nepareizi, jāsaka: “Jā, un vēl tie ir augļi.” Nesniedz nekādas papildus instrukcijas/ paskaidrojumus. Tālāk jautā par pārējiem 2 vārdu pāriem.

Vērtēšana: vērtē tikai pēdējos divus vārdu pārus. Piešķir **1 p.** par pareizu atbildi katram vārdu pārim.

Pieņemamas atbildes: *vilciens-velosipēds* → transporta līdzekļi; var doties ceļojumā, ar tiem var braukt; *lineāls-pulkstenis* → mērinstrumenti; lai mērītu.

Nav pieņemamas atbildes: *vilciens-velosipēds* → tiem ir riteņi; *lineāls-pulkstenis* → tiem ir cipari.

9. ATSAUKŠANA ATMIŅĀ

Veikšana: lūdz atcerēties testa sākumā iegaumētos vārdus un nosaukt cik var. Atzīmē ar (✓) katru pareizi atsaukto vārdu, bez papildus palīdzības.

Vērtēšana: **1 p.** par katru atcerēto vārdu bez palīdzības (max – 5 p.).

Pēc izvēles: *papildus palīdzība* (punktus nepiešķir) – vārdiem, kurus nespēja atcerēties piedāvā:

a) kategorijas [dzīvnieks; audums; koks; zieds; krāsa], tad
b) atbilžu variantus (katram nenosauktajam vārdam 3 atbilžu varianti).

10. ORIENTĀCIJA

Veikšana: lūdz nosaukt šodienas datumu, vietas nosaukumu un pilsētu, kurā atrodas.

Vērtēšana: piešķir **1 p.** par katru pareizu atbildi (max – 6 p.). Punkti netiek piešķirti, ja kļūdas par vienu dienu un datumu.

KOPĒJS PUNKTU SKAITS

Pievieno **1 p.**, ja izglītība ≤ 12 klases; max – 30 p. Norma – ≥ 26 p.